

**Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Δικτύου Εθνικών Θεσμών για τα Ανθρώπινα  
Δικαιώματα – Ιανουάριος 2014**

Το Ευρωπαϊκό Δίκτυο Εθνικών Θεσμών για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα (ΕΔΕΘΑΔ) απαρτίζεται από 41 Εθνικούς Θεσμούς για την Προώθηση και Προστασία των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου από την ευρύτερη Ευρώπη και συνιστά μέρος της Διεθνούς Συντονιστικής Επιτροπής Εθνικών Θεσμών για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα (ΕΘΑΔ-NHRIs).

Οι προσπάθειες που καταβάλλονται από τη διεθνή κοινότητα δεν είναι ικανές να αποτρέψουν την επέκταση των επιπτώσεων της κρίσης στη Συρία. Ένας σημαντικός αριθμός προσώπων μετακινείται αναγκαστικά εντός των συνόρων της χώρας ή έξω από αυτά σε γειτονικές χώρες. Σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα στοιχεία της Ύπατης Αρμοστείας των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες, 2.2. εκατομμύρια άνθρωποι έχουν καταγραφεί, ή βρίσκονται στο στάδιο της καταγραφής, ως Σύριοι πρόσφυγες. Οι μετακινήσεις αυτές πληθυσμών έχουν επιβαρύνει σημαντικά τις γειτονικές χώρες, όπως ο Λίβανος, η Τουρκία, η Αίγυπτος, η Ιορδανία και το Ιράκ, όπου η συντριπτική πλειοψηφία των εκτοπισμένων διαβιούν κάτω από δύσκολες ανθρωπιστικές συνθήκες.

Κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του 1990, οι συγκρούσεις στην πρώην Γιουγκοσλαβία κατέδειξαν την ανάγκη για ειδικές διαδικασίες αντιμετώπισης της μαζικής εισροής εκτοπισθέντων. Η Οδηγία του 2001 σχετικά με την Προσωρινή Προστασία συνιστά ακριβή απάντηση της ΕΕ απέναντι στην ανάγκη αυτή. Ωστόσο, οι διατάξεις που προβλέπονται στο πλαίσιο της παρούσας Οδηγίας, η οποία στηρίζεται στην αλληλεγγύη μεταξύ των Κρατών-μελών της ΕΕ, δεν έχουν ενεργοποιηθεί μέχρι στιγμής. Το μέσο αυτό θα μπορούσε να παράσχει σήμερα καλύτερες συνθήκες για την οργάνωση των επιχειρήσεων επανεγκατάστασης και την ισοτιμή κατανομή του βάρους της υποδοχής μεταξύ των Κρατών-μελών.

Πολλοί άνθρωποι, επιχειρώντας να διαφύγουν της σύρραξης στη Συρία, έχασαν τη ζωή τους στη θάλασσα στην προσπάθειά τους να φτάσουν στα ευρωπαϊκά σύνορα. Οι επανειλημμένες αυτές τραγωδίες καταδεικνύουν την ανάγκη για ανάληψη κοινής δράσης από όλα τα ευρωπαϊκά Κράτη, με σκοπό την ενίσχυση της ικανότητας διάσωσης και έρευνας των αγνοούμενων στη θάλασσα. Αυτό θα σηματοδοτούσε τη συμμόρφωση με τις διεθνείς δεσμεύσεις που αναλαμβάνουν τα Κράτη-μέλη. Η απάντηση της ΕΕ θα έπρεπε επίσης να λάβει υπόψη της την απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου *Hirsi Jamaa και άλλοι κατά Ιταλίας* (23 Φεβρουαρίου 2012). Η εν λόγω απόφαση επιβεβαίωσε την εφαρμογή της Ευρωπαϊκής Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ) σε επιχειρήσεις διάσωσης στην ανοιχτή θάλασσα και κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η συλλογική απέλαση είναι αντίθετη με τη Σύμβαση και τα Πρωτόκολλά της, δεδομένης της απουσίας εξατομικευμένης αξιολόγησης ενδεχόμενων αιτημάτων ασύλου.

Το ΕΔΕΘΑΔ (ENNHRI) και η Ομάδα εργασίας για το Άσυλο και τη Μετανάστευση καλούν τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και τα Κράτη-μέλη της να αναλάβουν επείγοντως δράση για την αντιμετώπιση της προσφυγικής κρίσης στη Συρία, και ειδικότερα για την άμεση εφαρμογή της Οδηγίας της ΕΕ σχετικά με την Προσωρινή Προστασία και τη συντονισμένη δράση για την ενίσχυση της διάσωσης στη θάλασσα και την εξατομικευμένη αξιολόγηση των προσφύγων. Το ΕΔΕΘΑΔ / Ομάδα εργασίας για το Άσυλο και τη Μετανάστευση επισημαίνει και υιοθετεί το σχετικό ψήφισμα της 20<sup>ης</sup> Νοεμβρίου 2013 του γαλλικού ΕΘΑΔ, της Συμβουλευτικής Εθνικής Επιτροπής για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου.